

Een veilige plek om zaken te delen

‘Het aantrekkelijke van de kring vind ik de insteek: je ontmoet collega’s en deelt met elkaar van hart tot hart vragen rond prediking. Anders dan tijdens de opleiding of bij preek-cursussen ligt het accent niet op een stappenplan, performance, techniek of exegese. Het gaat over jouw rol als predikant: hoe werkt je karakter, je levenservaring en geloofsbeleving mee in de preek(voorbereiding)? Wat doet de tekst met jou? Wat raakt je hart, wat geeft je een ervaring van ongemak of vreugde? Hoe kun je je door God laten inschakelen in zijn werk? Dat levert heel andere gesprekken op dan bijvoorbeeld de werkgemeenschap, waar ik naar toe ga. Die groep is groter, het gaat er ‘zakelijker’ aan toe.

Ik ervoer de kring als een veilige plek om zaken te delen, ook dingen die je moeilijk vindt. Paul vervulde daarbij een goeie rol als ‘aanjager’ en ‘kritisch tegenover’. Ik herinner me dat hij ons vroeg om gedurende een maand geregeld een gebed uit de Efezebrief te bidden. Wanneer bleek dat wij hier niet aan toe waren gekomen, kregen we er genadig van langs. Zo van: ‘Hier moet je het juist van hebben! Als je het gebed laat versloffen, wat moet er dan van je werk terechtkomen? Hoe kunnen wij dan tot zegen zijn in de gemeente, hoe kunnen wij voorgaan in gebed, als we zelf niet beseffen hoe hard we het zelf nodig hebben.’

Door de kring besef ik meer dat er bij preken iets op het spel staat. De Heilige Geest kan door mijn woorden werken. Ik ben meer met huid en haar bij het preekproces betrokken. De gesprekken hebben me ook geholpen om meer mijn ‘eigen stem’ te vinden. Je krijgt meer inzage in jezelf in relatie tot je ambt. Als enige vrouw in het gezelschap is het zoeken naar voorbeelden en rolmodellen wel een punt. Door het bezigzijn met de vragen rond existentiële verificatie zie ik scherper hoe we in orthodox-protestantse kring bij de bijbeluitleg en verkondiging zaken over het hoofd zien, thema’s laten liggen. Neem de kwestie van MeToo; ik heb in mijn leven tig preken gehoord over David en Bathseba, waar de predikant er voetstoots vanuit ging dat het om overspel ging, dat beiden dit wilden en wel tof vonden. Vaak ook aangevuld met de suggestie dat Bathseba het uitlokte. Maar toen ik laatst een vrouw over diezelfde affaire hoorde preken, vroeg zij aandacht voor de misbruikzaak; was het niet een ordinaire machtsmisbruik en verkrachting? In het verhaal blijkt uit niets dat Bathseba dit wilde of ermee instemde. Ze had niks te willen. De konings wil was immers wet. Toen dacht ik: waarom heb ik dit in mijn ‘eigen’ gereformeerde bonds- en confessionele / ‘open orthodoxe’ kringen nooit eerder zo gehoord? In dit voorbeeld komt ook de meerwaarde van je eigen stem als vrouw terug. Wij lezen en interpreteren de Bijbel vanuit de kaders waar we vertrouwd mee zijn. Binnen de orthodoxie is dat vaak het raamwerk van persoonlijke verantwoordelijkheid, schuld en vergeving. Dat is een raamwerk dat past op veel situaties. Maar niet op alle. Er zijn meer perspectieven. Leren wij ook in onze kerken dat er situaties zijn waarin wij kunnen zeggen: ‘aan mij is onrecht aangedaan en ik sta in mijn recht’. Dat hebben we te makkelijk bestempeld als ‘links’. Beseffen we hoe de ‘zeven vinkjes’ meespelen bij ons bijbellezen en onze preken? Wees alert op je blinde vlekken. Wat dit ook betekent: zorgen wij als predikers ervoor dat mensen hun eigen verhaal terugvinden in de Bijbel? En dat we dus niet alleen de stemmen van de mannen en de macht vertolken. Het is cruciaal dat mensen uit de breedte van de gemeente hun eigen verhaal vinden in de Bijbel. En daarmee ook God ontmoeten in hun eigen leven. En Jezus, die oog had voor zo’n breder scala aan mensen dan wij..’

Barbara Lamain